

הנדוון: היוזר אכיפה כלפי בניה בלתי חוקית באיוו"ש

1. בתאריך ה- 20 במרץ 2024 התקיים הדיון שבנדון בראשות מפקד פיקוד המרכז.

2. להלן סיכום מפקד הפיקוד:

א. ביום ה – 20 במרץ 2024 נערך דיון בראשות מפקד פיקוד פיקוד המרכז ביחס לבניה בלתי חוקית בהתייחס לשנת העבודה 2023 ותקופת מלחמת "חרבות הברזל" בפרט.

ב. כפי העולה מנתוני המנהל האזרחי ביחס לשנת 2023, במהלך השנה חלה עלייה במספר המבנים הבלתי חוקיים שהוקמו על ידי ישראלים ברחבי איוו"ש, זאת בנוסף למספר לא מבוטל של פלישות למתקען.

ג. מאז פרוץ המלחמה, בחודש אוקטובר אשתקד, ועד היום, אותרו בסה"כ כ-50 אירועים, בחלוקת – מספר מבנים ופריצות דרך בלתי חוקיים שהוקמו על ידי ישראלים למרחב. רוב הבניה התרכזה בגזרות שומרון ובנימין (34 מבנים ופריצות דרך בסה"כ). רוב המבנים ופריצות הדרך הוקמו ונשללו בקרקע שאינה אדמה מדינה (רובם - אדמות פרטיות, חלק באדמות "סקרי" וחלק מסוים אף בשטхи B). חלק מהמקרים דובר על הקמת **מאחזים חדשים** ובחלק הרחבה של מאחזים בלתי חוקיים קיימים דוגמת עוז ציון ורמת מג'ון.

ד. במקביל בתקופה זו צומצמה עד כדי נעלמה האכיפה כלפי הבניה הישראלית הבלתי חוקית. עד מרץ 2023 פעילות אכיפה באיוו"ש אושרה על ידי פיקוד, ובמקרים חריגים גם על ידי שר הביטחון. החל ממרץ 2023, תכנית אכיפה המאושרת בפיקוד, דורשת את אישור מנהלת ההתיישבות. מאז ובdagש על הרביעון האחרון – נמנעת המנהלת מלאשר את הליכי האכיפה כלפי הבניה הבלתי חוקית הישראלית. בז' בז' המנהלת מאשרת באופן קבוע – את תכנית האכיפה כלפי הבניה הבלתי חוקית הפלסטינית במלואה. זאת **בניגוד להצהרות והתחייבויות המדינה בכל הנוגע לסדר**

¹ ראה נספח א' – פירוט התיקים שנפתחו ביחס לבניה בלתי חוקית הישראלית מאז פרוץ המלחמה.

– יצירת פער גדול וمتרחחב בין האכיפה ביחס למגזר הפלסטיני
והיעדר האכיפה ביחס למגזר הישראלי.

ה. יzion, כי חלקמשמעותי מהאכיפה שבוצעה ביחס למגזר הישראלי במהלך השנה[\[1\]](#) האחרונה הייתה בהתאם לסמכות שנותרה בידי פקמ"ז לאכיפה של בניית חדשה שהותרתה בשטח גורמת לסייעון ביטחוני.

ו. כך, בשנת 2023 אוטרו 395 מבנים בלתי חוקיים ונחרשו 34 (מהם הרוב באירוע אכיפה אחד של מأחז מעלה רחבעם) לעומת 328 איתורים בשנה שלפני כן (בה נחרשו 57 מבנים). באותה עת אוטרו בשנת 2023 – 1,407 מבנים בלתי חוקיים שנבנו על ידי המגזר הפלסטיני ונחרשו 306.

ז. יzion, כי מאז פרוץ המלחמה ירדה פעילות האיתור של המבנים על ידי יחידת הפיקוח במנהל האזרחי בשל גיוס חלק ניכר מעובדייה למילואים, על כן – סביר, כי מספר המבנים שהוקמו ודרךם שנשללו גובה מזו באופן משמעותי.

ח. במהלך הדיון הוזגמו גם מקרים בהם בעקבות הנחיתת מנהלת ההתיישבות נמנעו פעולות אכיפה אשר עליהן התחייבת המדינה **בפני בית המשפט**, התחייבויות שנמסרו – על דעת מנהלת ההתיישבות (כך למשל – רק לאחרונה לא פונתה פלישה לmarketplace בסמוך למأחז מעוז אסתור ולא פנו מבנים ביישוב חרמש – כל זאת בניגוד להתחייבות שניתנה לבית המשפט וכאשר מבחינה ביטחונית האכיפה הייתה אפשרית).

ט. מצב זה של "אין דין ואין דין" ידוע היטב גם לאלו המקיימים את הבינוי הבלתי חוקי – שכן מדיניות זו זוכה לתהודה והדבר רק מביא לעלייה ורחבת של האירועים – אשר יש בהם גם ממשמעות של **פגיעה בביטחון האזרח**.

י. במהלך השנה האחרונה אנו גם עדים להתרחבות של בניית בלתי חוקית המתבצעת בחסות גופים שונים הפעילים באזרח, בדגש – על השלטון המקומי. כך למשל, סילילת דרכיים ואתרי תיירות בשמרות טבע שאף אין מצויות בתוכמן (ואף **פרסומן** כאתר תיירותי באתר המועצה באינטראנט). מאז פרוץ המלחמה במקרים לא מעטים נשללו דרכיים בלתי חוקיות המובילות ליישובים ולמأחזים בלתי חוקיים. דרכיים, אשר אם נדרשות ביטחונית – נשללות על ידי פיקוד המרכז לפיקון.

יא. לעומת מפקד פקמ"ז, האמון לא רק על הביטחון באזר, העומד בראש מעיינוו, אלא גם על שמירת הדין – הדבר לא יכול להימשך באופן האמור.

3. ידיעתכם / טיפולכם.

בברכה,